

Vergaderjaar 2023–2024

36 410 IV

Vaststelling van de begrotingsstaten van Koninkrijksrelaties (IV) en het BES-fonds (H) voor het jaar 2024

Nr. 75

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 juni 2024

De openbare lichamen van Bonaire, Sint Eustatius en Saba staan voor grote ruimtelijke opgaven. De groei van de bevolking, klimaatverandering, economische groei en transities, voedselzekerheid, maar ook de bescherming van de unieke cultuur en natuur vragen om ruimtelijke keuzes. Gezien de complexiteit en de urgentie van de opgaven en de ruimtelijke belangen daarbij heb ik ervoor gekozen nadrukkelijker invulling te gaan geven aan mijn rol in de ruimtelijke ontwikkeling van de drie eilanden. Dit voornemen is ook opgenomen in de beleidsagenda Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening Caribisch Nederland (actielijn 4: Ruimtelijke koers uitzetten).¹ Het Ruimtelijk Ontwikkelingsprogramma Caribisch Nederland (ROCN) is een uitwerking van deze agenda.

Het ROCN bevat een samenvatting van het ruimtelijk Rijksbeleid voor Caribisch Nederland. Het doel van dit beleid is een duurzame en veilige ruimtelijke inrichting van de eilanden door bij te dragen aan een duurzame economische ontwikkeling, een gezond leefmilieu, een goede ruimtelijke kwaliteit en de bescherming van culturele en natuurlijke waarden. Daartoe zijn 14 Rijksbelangen geïdentificeerd, waaronder zuinig en meervoudig ruimtegebruik, toekomstbestendige woningbouw die aansluit bij de behoeften, het beschermen van gevoelige functies tegen de gevolgen van klimaatverandering en goed waterbeheer om overstromingen, droogte en erosie te beperken.

Door de formulering van de Rijksbelangen vormt het ROCN een handreiking en kader voor de bestuurscolleges bij de voorbereiding van hun ruimtelijke ontwikkelingsplannen. Het Rijk wil hiermee haar rol als partner van de openbare lichamen invullen en verantwoordelijkheid nemen in het realiseren van goede ruimtelijke ontwikkelingen.

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2023/01/26/beleidsagenda-volkshuisvesting-en-ruimtelijke-ordening-voor-caribisch-nederland>

Het ROCN beschrijft tevens de maatregelen waarmee het Rijk zich voorstelt haar ruimtelijke doelstellingen te realiseren. Het voeren van een gestructureerd overleg met de openbare lichamen speelt hierbij een belangrijke rol. In dat overleg fungeert het ROCN als handvat voor de ministeries bij de advisering over de eilandelijke plannen.

Proces

Het ROCN is opgesteld in overleg met de bestuurscolleges van de openbare lichamen en de ministeries van Infrastructuur en Waterstaat, Landbouw, Natuur en Visserij, Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen en Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Economische Zaken en Klimaat. In 2022 is een verkenning uitgevoerd, resulterend in een voorlopige opzet die met de departementen en de bestuurscolleges is gedeeld. In deze opzet zijn de belangrijkste uitdagingen voor een goede ruimtelijke ontwikkeling op de eilanden beschreven. Vervolgens is een uitvraag gedaan onder de ministeries om een overzicht te creëren van het Rijksbeleid met ruimtelijke implicaties: de ruimtelijke agenda. Nadat de ruimtelijke agenda in februari 2023 op de eilanden is besproken met vertegenwoordigers van de openbare lichamen en maatschappelijke partners, is het voorontwerp ROCN opgesteld. Dit voorontwerp, waarin het Rijksbeleid en de doorwerking voor de ruimtelijke ordening op de eilanden is beschreven, is in juni 2023 op de drie eilanden besproken met de bestuurscolleges en de ambtelijke organisaties. Daarnaast is er gesproken met maatschappelijke partners en zijn er op de drie eilanden publieke consultatiesessies georganiseerd, waarin het voorontwerp is toegelicht en besproken. Op basis van de input uit deze gesprekken is het ontwerp-ROCN opgesteld. Het ontwerp heeft tussen januari en maart 2024 gedurende zes weken voor eenieder ter inzage gelegen. Na de terinzagelegging zijn naar aanleiding van de ingediende zienswijzen enige aanpassingen doorgevoerd die zijn beschreven in een zienswijzennota. Vervolgens is de conceptversie van het ROCN in april 2024 ter advisering voorgelegd aan de bestuurscolleges van Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Op basis van de adviezen zijn nog enkele wijzigingen doorgevoerd, hetgeen heeft geresulteerd in deze finale versie van het ROCN.

Ik ben trots en verheugd dat ik het ROCN aan uw Kamer mag aanbieden. Ik kijk er naar uit om met de hierboven genoemde partijen samen te (blijven) werken aan een duurzame ruimtelijke inrichting van Caribisch Nederland.

Deze brief en bijlagen worden ook aan de voorzitter van de Eerste Kamer gestuurd.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
A.C. van Huffelen